

P. Ignác

Ő az anyai nagyapám, P. Ignác. A nagypapám balassagyarmati volt, 1867-ben született. Tízen voltak testvérek. Az volt a szokás, hogy ha a gyerekek a négy elemi elvégezték, odaadták őket tanulóknak, akár külföldre is. A nagypapám ezüstlencse-készítést tanult. Akkoriban a fülbevalót nevezték így. Prágában volt egy híres ezüstlencse-készítő cég, így került a cseh fővárosba fiatalon. Ott volt inas, és beleszeretett a nagymamámba, Kohn Erzsébetbe. A nagymamám Prágában született 1875-ben. A legnagyobb gyerekük, anyukám is Prágában született, aztán Pestre jöttek. Szegényen kezdték itt, és akkor ment már egy kicsit jobban, mikor a gyerekek elmentek dolgozni. A gyerekeik kijárták a négy polgárit [lásd: polgári iskola], és elmentek dolgozni. Akkor már jött a

fizetés, és a nagypapám nyitott a Jókai utcában egy kis lencsekészítő üzletet, azaz ékszerészboltot, és alkalmazott egy órást is. A nagypapa ékszerész volt, aranyláncokat is csinált, az órás meg órákat javított. A nagymamám -- még én is emlékszem -- mindig siratta a szüleit, a hozzátartozóit, de sosem volt annyi pénzük, hogy visszamenjenek látogatóba, Prágába. Leveleztek, de soha nem látták egymást többé. Azok is szegények voltak. Szinte hihetetlen, a mai szegénység más szegénység, mint az; az valahogy szegényebb szegénység volt. A nagyszüleim nem voltak vallásosak, így ugyanolyan ruhában jártak, mint akkor mindenki más az utcán. A nagyszüleimet nagyon szerettem. Kezdetben náluk gyűltünk össze, ott volt minden családtag, ezekre az ebédekre szívesen emlékszem vissza. Az anyai nagymamám minden unokának, vagyis az öcsémnek és az egyetlen unokatestvéremnek mindig adott húsz fillért zsebpénznek. A konyhában tartotta a pénztárcáját, onnan vette ki az érméket. Nagy pénz volt az még akkor! A nagymamám megtanult magyarul, de elég rosszul, így inkább németül beszélt a gyerekekkel. Érdekes, hogy volt három unoka, velünk is németül beszélt, és érdekes módon megértettük, de magyarul válaszoltunk. A nagymamámék a Horn Ede utcában laktak. Körfolyosós ház volt, egy bérelt lakás. Két szobájuk volt, az egyik az étkező-nappali, a másik pedig a nagyszülők hálósobája. Igazi fa bútorok voltak még akkor, nehéz, sötét, tömör szerkezetűek. Mindig patyolat tisztaság volt náluk. De akkor, amire ma is úgy gondolok, nagyon szép volt az, hogy a hat testvér -- közben elég fiatalon meghalt egy, tehát a megmaradt öt testvér -- a családdal évtizedekig minden vasárnap a nagymamáékhoz, aztán már csak a nagypapához ment. A nagymamám 1931-ben halt meg, a nagypapám 1943-ban. Még jókor, a holokausztot nem érték meg. A nagypapám szeretetreméltó ember volt, de a nagymamám halálát követően magányos és szomorú lett.